در بحران‌های زمانه به مدد الگوبرداری از بزرگان دینی، جریان‌ساز و نجات‌بخش باشیم

نبی صلی‌الله‌علیه‌وآله خورشید آسمان هدایت

سیده اعظم سیدی‌زاده - عکس رضوی

ریحانه عامل نیک | بزرگان دینی یا قهرمانان ملی در طول تاریخ با اثرگذاری‌ها و اقدامات اصلاحی یا ترویجی در جامعه به عنوان الگوهایی کارا و محبوب مطرح‌اند، اما در این میان چهره‌های بی‌مانندی هستند که مانندشان در تاریخ تکرار نشده است. اشخاصی مانند پیامبر مهربان ما مسلمانان که رحمت ایشان برای همه مردم جهان منشأ فیض و لطف بوده و هست. رحمتی که الگوی انسان کامل نیز است. خوب است بدانیم فرد یا گروهی که به عنوان الگو معرفی می‌شود، به واسطه رفتار، منش و روشی است که در آن پایداری دارد. یعنی شخص یا گروه، آن رفتار را بارها انجام داده و هیچ‌گاه برخلاف آن عمل نکرده باشد. یکی از مواردی که نبی اکرم(ص) در آن پایداری داشت، اصلاح روش‌های غلط بود؛ حتی اگر آن روش رسم یا سنت یک جامعه شده باشد. با این توضیح و شرح به سراغ آموزه‌های نبی اکرم(ص) در این خصوص می‌رویم.

اصلاحات باید جریان‌ساز باشند

نبی اکرم(ص) یک مصلح اجتماعی بودند. ایشان با شخصیتی که داشتند در بسیاری از موارد جریان‌ساز و مصلح بودند. همین امر می‌تواند به خودی خود به عنوان الگویی برای ما در نظر گرفته شود. با نگاهی به عملکرد ایشان در مسیر رسالت متوجه می‌شویم رسول خدا(ص) فراتر از یک مبلغ دینی یا معلم اخلاق بودند. ایشان در عرصه جامعه به عنوان یک شخصیت مصلح و منجی وارد عمل شده و تحولی در جامعه جاهلی زمانه خود ایجاد کردند. تحولی که به ساخت مدنیتی جدید در شهر مدینه انجامید. گرچه در همین موارد هم باید توجه داشت که نباید فقط عمل پیامبر(ص) در همان مورد خاص ملاک تحلیل قرار گیرد، بلکه آنچه پیامبر(ص) برای پدیدآوری آن تلاش می‌کردند باید الگوی عمل ما باشد و سپس تلاش پیامبر(ص) و عمل آن حضرت در آن مورد خاص باید در نظر گرفته شود. علاوه بر این، توجه به نقطه آغاز در کنار بستر اجرای آن عمل نیز مهم است. همچنین این عمل باید نسبت به وضعیت جامعه‌ای که پیامبر(ص) در آن قرار داشتند مورد توجه قرار گیرد.

زندگی ببخشیم

در عرب جاهلی رسم بر این بود اگر به قبیله‌ای شبیخون زده می‌شد و چیزی به سرقت می‌رفت یا کسی مورد ضرب و جرح قرار می‌گرفت، قبیله مقابل حق طبیعی خود می‌دانست قبیله مهاجم را با خاک یکسان کند و نسل آن‌ها را از زمین بکند. (تفسیر نمونه/۴۴۸-۴۴۲، دارالکتب الاسلامیه)

ویژگی عرب جاهلی قتل و خون‌ریزی بود. اشعار باقی مانده از آن زمان مؤید رویکرد اعراب در آن زمان است که یا به زد و خورد و جنگ می‌پرداختند یا در پی امیال نفسانی بودند و همگان را به عشرت و شهوت فرامی‌خواندند. همچنین قرآن کریم در آیاتی به شرح و تبیین فرهنگ عرب جاهلی می‌پردازد که گویای فرهنگ خشن و زمختی است که بر عرب جاهلی سلطه داشته است. پیامبر اکرم(ص) با این فرهنگ خون‌ریز و فسادافکن به‌گونه‌ای بازدارنده برخورد می‌کنند و قانونی به اجرا می‌گذارند که بیان می‌کند یک نفر در برابر یک نفر، یک جرح در برابر یک جرح! (و الاذن بالاذن و السن بالسن و الجروح قصاص). (مائده، آیه۴۵)

عمل پیامبر اکرم(ص) در اینجا هم نقش اصلاح و هم نقش بازدارندگی دارد. در آیه۱۷۹ سوره بقره خداوند می‌فرماید: «وفی القصاص حیاة یا اولی الالباب لعلکم تتقون»؛ در برابر تجاوزها حق مقابله به مثل ندارید، حق قصاص دارید، زیرا در قصاص زندگی است. سنتی که در میان عرب جاهلی مرسوم بود سنتی بود که ناامنی و مرگ را در پی داشت، ولی در قصاص زندگی است. در دنباله آیه آمده شاید شما پروا کنید، یعنی دگرباره اقدام به این تجاوزها و جنایت‌ها نکنید. این یک اصل اساسی و آموزنده مهم در فلسفه نبوت است که برای حیات بخشیدن به زندگی بشری آمده است. او خورشید تابناکی است که بر تن نحیف و یخ‌زده عرب جاهلی می‌تابد تا خون زندگی در رگ‌های آن‌ها به حرکت درآید و روش‌های غلطشان به سمت روش‌های درست اصلاح یابد.

حقوق زنان باید در نظر گرفته شود

از دیگر مواردی که در اجتماع دوره پیامبر(ص) بسیار آزاردهنده بود جایگاه زنان و اهمیت ندادن به حقوق زنان بود. در زمانه ما هنوز هم جایگاه زنان در اجتماع و حقوق آن‌ها قابل پیگیری و اصلاح است تا مطابق باورهای دینی اسلام زنان بتوانند زندگی‌ساز و زندگی‌بخش باشند. در زمان پیامبر(ص) به‌راحتی حقوق زنان نادیده گرفته می‌شد و یا همچون کالا مورد دادوستد قرار می‌گرفتند و مانند دارایی پدر میان فرزندان توزیع می‌شدند. پیامبر(ص) در برابر این ستم بزرگ و نادیده‌انگاری حق زنان ایستادند و بدین صورت در آن جامعه سیاه به احقاق حق آنان پرداختند. برخی از اصلاحات پیامبر(ص) در مورد زنان که می‌تواند چراغ راه باشد به این شرح است:

۱- پیامبر اکرم(ص) مردم را از کشتن آن‌ها بازداشتند؛ در ذیل آیه «بایّ ذنب قتلت» در سوره تکویر آیه۹.

۲- ایشان اول خود به زنان احترام گذاشتند و این احترام را توصیه و ترویج فرمودند. مواردی چون احترام به مادرشان آمنه، احترام به همسرشان خدیجه و احترام به دخترشان حضرت زهرا(س).

۳- پیامبر(ص) در روایت‌های مختلف، زنان را برگزیده خود عنوان کرده یا اموری به عهده آنان گذاشته‌اند.

۴- یکی از مهم‌ترین اقدامات ایشان در زمینه حقوق زنان بود. رسول خدا(ص) برای زنان حقوق خاصی از جمله سهم‌الارث قرار دادند. در ذیل آیات ارث؛ حق مادری، حق همسری و... را برای جامعه آن زمان ترسیم و اجباری کردند.

باید دقت کرد در جامعه‌ای که زنان هیچ حقی نداشتند پیامبر(ص) چنین قدم‌های بزرگی برای زنان برداشتند. قدم‌های استوار، پیشرو و مترقی که ما باید آن‌ها را ملاک رفتار خود در حوزه زنان قرار دهیم. اگر جامعه رو به پیشرفت گذاشت و زنان علاوه بر حقوقی که پیامبر(ص) در آن دوره به آنان داد خود حقوق دیگری بدست آورند نمی‌توان آنان را از آنچه بدست آورده‌اند بازشان داشت. واکنش پیامبر(ص) در این موارد بیانگر آن است که هدف ایشان بیش از چیزی بوده که بیان کرده‌اند، ولی جامعه و فضای موجود مقتضی دگرگونی‌های بیش از این نبوده است.

همه بنده خدا و آزادیم

شاید امروزه برای ما عمل برده‌داری دور از ذهن و عجیب باشد ولی در زمانه کنونی نیز بسیاری از مؤمنان به‌جای بندگی خداوند و تحصیل آزادانه عبادت و امور خدایی، بنده اجتماع، حرف مردم، عرف و باورهای نادرست‌اند. آزادی‌بخشی از سنت‌های اصلاحی پیامبر(ص) بوده است. درباره برده‌داری با آیات و روایاتی روبه‌رو هستیم که در نگاه نخست بیانگر پذیرش وجود برده‌داری در نظام اسلامی است و شاید این نگرش در پژوهشگر ایجاد شود که پیامبر(ص) مدافع و خواستار وجود برده‌داری بودند، اما انسان آگاه باید با تحلیل موقعیت زمانه پیامبر(ص) به متون نگاه کند. دگرگونی که پیامبر(ص) در نظام برده‌داری پدید آوردند باید معیار تحلیل قرار گیرد. همین که ایشان برای بردگان حقی قائل شدند و قانونی خاص گذاشتند که برده‌ها نیز به عنوان بخشی از جامعه پذیرفته شوند، خود بالاترین ارزش و ایجاد یک فضای جدید اجتماعی است. ما باید برخوردی را که پیامبر(ص) با برده‌داری داشتند از باب نقطه آغاز حرکت و پدیدآوری زمینه برای دگرگونی‌های بنیادین در نظام برده‌داری مورد توجه قرار دهیم و همچون زاویه در حال گسترش، آن را به پیش ببریم و با توجه به سنت آزادی‌بخشی در سایر حوزه‌های اجتماعی و همچنین فردی قدم برداریم.

نبی(ص)؛ آسمان روشن راه ما

در پایان باید گفت موارد اصلاحی پیامبر(ص) زیادند و ما به مقتضای فرصت به تک‌تک آن‌ها در شماره‌های آینده اشاره خواهیم کرد. در جهان امروز گرچه انسان در قله‌های بس بلند دانش و اندیشه قرار دارد و بی‌کرانه هستی را به نظاره نشسته و آنچه حتی نادیدنی است، می‌بیند اما بی‌تردید با بحران بسیار جدی معنوی روبه‌رو است که برون‌رفت از آن‌ها ناممکن می‌نماید. معنویت و اخلاق از جمله بحران‌های جدی و کشنده انسان معاصر است. دستکاری شدن مفاهیم جدید و تخلیه آن‌ها از معانی حقیقی، شوربختی بشر امروز را صدچندان کرده است. همه بارقه‌های امیدی که در مفاهیم جدیدی همچون حقوق بشر، دموکراسی، آزادی و... نمود یافته بود آن‌ها را به وادی ناامیدی و بی‌فرجامی کشاند، به‌گونه‌ای که به عنوان یک فرایند تاریخی به دنبال مفاهیمی ارزشی و قدسی می‌گردد که از آسمان تعالی‌ها تجلی یافته باشد. الگوبرداری از پیامبر(ص) به عنوان چراغ راه بشر، مسیر را روشن و امن می‌سازد.

منبع:
الگوگیری از شخصیت پیامبر(ص)؛ نویسنده: حسن جمشیدی

خبر

اهدای سه مدال طلای علمی بین‌المللی به آستان قدس رضوی؛ مدال‌های اهدایی از مرز هزارو۵۰۰ عدد گذشت

موزه‌ای که الهام‌بخش قهرمانان و پژوهشگران است

رواق | سه مدال طلای علمی بین‌المللی حاصل دستاوردهای پژوهشی یک نخبه ایرانی، در مراسمی رسمی به آستان قدس رضوی اهدا شد؛ اقدامی که در راستای ترویج نذر علمی و صیانت از سرمایه‌های دانشی کشور انجام شده و شمار مدال‌های اهدایی به این آستان مقدس را به بیش از هزارو۵۰۰ عدد رسانده است.

در آیینی با حضور مسئولان آستان قدس رضوی، سه مدال طلای علمی بین‌المللی متعلق به سال ۲۰۱۶ از سوی دکتر محمدحسن خان‌میرزایی به اداره کل نذورات آستان قدس رضوی اهدا شد. این مدال‌ها در نمایشگاه‌های معتبر جهانی اختراعات و فناوری کسب شده و به‌عنوان نذر به آستان قدس رضوی اهدا شدند. مطابق آمار ثبت‌شده در اداره کل نذورات آستان قدس رضوی، در حال حاضر ۴۴ مدال علمی شامل ۱۸ مدال طلا، ۱۳ مدال نقره و ۱۳ مدال برنز در این مجموعه نگهداری می‌شود. همچنین پنج لوح و تندیس علمی شامل دو طلا، یک نقره و دو برنز نیز به ثبت رسیده که مجموع آثار علمی موجود در این بخش را به ۴۹ اثر می‌رساند.

علیرضا اسماعیل‌زاده، مدیرکل نذورات آستان قدس رضوی با اشاره به استقبال نخبگان، قهرمانان و فرهیختگان کشور از نذر افتخارات علمی و فرهنگی گفت: تاکنون افزون بر هزارو۵۰۰ مدال ورزشی، علمی و هنری به آستان قدس رضوی اهدا شده است که این موضوع نشان‌دهنده اعتماد جامعه نخبگانی و قهرمانی کشور به این نهاد ریشه‌دار فرهنگی و مذهبی است.

وی افزود: آثار اهدایی پس از طی فرایند دریافت و ثبت، در اداره ذخایر و نفایس اداره کل نذورات آستان قدس رضوی نگهداری و به نوبت در موزه این آستان مقدس در معرض بازدید عموم قرار می‌گیرد که نقش مهمی در ترویج فرهنگ وقف، نذر علمی، الگوسازی برای نسل جوان و معرفی دستاوردهای علمی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ایفا می‌کند.

همچنین دکتر محمدحسن خان میرزایی، پژوهشگر و مخترع حوزه فیزیک و انرژی‌های نو، در حاشیه مراسم اهدای سه مدال طلای علمی بین‌المللی خود به آستان قدس رضوی با اشاره به پیوند علم، ایمان و مسئولیت اجتماعی، عنوان کرد: افتخارات علمی زمانی ارزشمند است که در خدمت به جامعه و فرهنگ اهل‌بیت(ع) قرار گیرد.

این پژوهشگر ایرانی با اشاره به انگیزه اهدای سه مدال طلای خود به آستان قدس رضوی گفت: این تصمیم حاصل یک خلوت درونی بود. پس از بازدید از موزه آستان قدس رضوی و مشاهده بخش مربوط به مدال‌ها و دستاوردهای علمی، مصمم و پیگیر شدم مدال‌هایم را تقدیم آستان مقدس حضرت رضا(ع) کنم.

دکتر خان میرزایی با اشاره به بازدید خود از موزه آستان قدس رضوی بیان کرد: مشاهده مجموعه ارزشمند آثار تاریخی و علمی، به‌ویژه بخش مرتبط با دستاوردهای علمی و المپیادها، این انگیزه را در من ایجاد کرد که مدال‌های علمی نیز می‌توانند در چنین فضایی معنا پیدا کنند و الهام‌بخش نسل‌های آینده باشند.

وی افزود: پس از پیگیری‌های اداری و استعلام‌های لازم، این امکان فراهم شد و امروز توفیق دارم این افتخارات را به ساحت مقدس حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) تقدیم کنم.

خان میرزایی با اشاره به دستاوردهای بین‌المللی خود، گفت: این فناوری‌ها در مقیاس آزمایشگاهی تولید و در نمایشگاه‌های بین‌المللی ارائه شده و پس از داوری‌های تخصصی، موفق به ثبت اختراع و کسب بالاترین جایزه نمایشگاه شد.

این پژوهشگر ایرانی افزود: پس از دریافت مدرک دکترا و بازگشت به کشور، تلاش کردم دانش و تجربه بدست‌آمده را در مسیر توسعه فناوری، به‌ویژه در حوزه انرژی‌های نو و سلول‌های خورشیدی به کار بگیرم.

وی با بیان حال‌وهوای معنوی خود از تقدیم افتخارات علمی‌اش به آستان مقدس حضرت رضا(ع)، گفت: پس از ماه‌ها پیگیری، امروز احساس سبکی و آرامش دارم. امیدوارم این مدال‌ها مورد قبول حضرت امام رضا(ع) قرار گیرد و بتواند الهام‌بخش جوانان و پژوهشگران باشد تا علم را در مسیر خدمت، اخلاق و معنویت دنبال کنند.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۶۰پ
برگ سبز سواری تیبا سیستم سایپا مدل ۱۳۹۵ رنگ نقره ای متالیک شماره پلاک ایران ۴۲-۱۸۹ ی ۳۷ شماره موتور M۱۵۸۳۱۷۷۴۹ شماره شاسی NAS۸۱۱۱۰۰G۵۷۰۳۲۰۲ به نام حسن طالقانی به شماره ملی۰۷۰۲۹۰۸۰۳۷ مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۷پ
پروانه به شماره ۳۴۴۹ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۱ مربوط به پلاک ثبتی ۴۲۵۶ فرعی ۷ قطعه A_۶۷۶ کد نوسازی ۱۵-۸۱-۷-۱ واقع در گلبهار خیابان جمهوری مفقود و فاقد اعتبار میباشد.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۶۵پ
برگ سبز خودرو سواری-هاچبک سیستم پراید تیپ ۱۱۱ رنگ سفید_روغنی مدل ۱۳۹۰ به شماره شهربانی ۵۴ س ۵۸۶ ایران ۱۲ و شماره شاسی S۵۴۳۰۰۹۰۰۶۲۱۳۶و شماره موتور ۴۱۶۵۱۸۶ به مالکیت سید تقی حسینی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۴۴پ
برگ سبز و کارت اتومبیل برلیانس H۳۳۰ گیربکس اتوماتیک رنگ سفید مدل ۱۳۹۹ به شماره پلاک ۱۶۲ د ۳۸ ایران ۴۰ و شماره شاسی NAPH۳۳۰BBL۱۰۵۵۳۵۹ و شماره موتور BM۱۶LBH۰۵۳۴۰۷ بنام مریم لطفی اوریمی مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۹پ
برگ سبز خودروی نیسان به شماره پلاک ۳۳۶ ه ۲۹ - ایران ۳۲ و شماره موتور Z۲۴۸۴۹۳۵۵Z و شماره شاسی NAZPL۱۴۰BM۰۶۲۳۳۱۹ بنام نسرین محمدی مفقود و از درجه اعتبار ساقط میباشد.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۱پ
کلیه مدارک موتور سیکلت آپاچی رنگ سفید مدل۱۳۹۴ شماره موتورE۶AF۲۰۸۸۸۶۰ شماره تنه N۲G***۱۸۰P۹۴۱۶۸۸۶ شماره پلاک ۵۳۸۴۱ ایران ۷۷۳ متعلق به محمد علی ندیده مفقود شده و فاقد اعتبار است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۸۳پ
برگ سبزوکارت ماشین سواری J۴ مدل۱۴۰۲ رنگ سفید به شماره موتور HFC۴GB۲۳DP۰۰۰۱۰۵۱ و شماره شاسی NAKNF۷۵۲۵PB۱۱۶۶۰۶ شماره پلاک ۴۷۶ ب ۷۹ ایران ۳۲ بنام مریم رحمانی کد ملی ۵۷۴۹۸۴۰۰۶۹ مفقود واز درجه اعتبار ساقط میباشد .

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۲۸پ
برگ سبز موتور سیکلت پرواز مدل ۱۳۸۹ به رنگ نقره ای به شماره پلاک ۷۶۳-۴۵۹۷۶ به شماره موتور ۱۵۶FM۱۰۱۱۴۵۶۸شماره شاسی N۲N***۱۲۵R۸۹۵۶۴۱۳به نام مهدی شهابی مقدم سربالائی مفقود واز درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۸پ
کارت کار اینجانب سید محمد حسینی فرزند عبدالله به شماره خانوار ۹۲۲۶۲۲۹۷۹ مفقود واز درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۷۱پ
برگ سبز خودرو پژو ROAمدل ۱۳۸۵ به رنگ نوک مدادی- متالیک به شماره پلاک ۵۵۳ ط ۷۴ ایران ۱۲ به شماره موتور ۱۱۶۸۵۰۱۳۷۶۵ و به شماره شاسی ۱۵۴۱۲۰۳۲به نام داود دانشور شیریان مفقود واز درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۰پ
برگ سبز خودرو سواری میتسوبیشی تیپ، گالانت سوپر سالن به رنگ سفید روغنی مدل۱۹۹۳شماره پلاک ۵۹۵۳۴۵ ایران۷۴به شماره موتور ۰۰۷۶۹۲ به شماره شاسی ۰۰۲۷۴۰ به نام الهام یعقوبی سنگانی مفقود واز درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۳پ
برگ سبز خودرو سواری سمند تیپ EF۷ سال ساخت ۱۳۹۱ بشماره موتور ۱۴۷۹۰۰۵۱۱۴۶ و شماره شاسی NAACR۱HSVCF۵۰۴۵۸۸ بشماره پلاک ایران ۲۷ - ۱۶۵ ط ۸۶ بمالکیت کاظم دانزه به کد ملی ۲۹۶۰۲۹۰۴۷۱ مفقود از درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۷۲پ
برگ سبز خودرو پژو پارس مدل ۱۳۸۱ به رنگ مشکی به شماره پلاک ۵۱۳ هـ ۵۷ ایران ۷۴ به شماره موتور ۲۲۸۲۸۰۰۷۴۷۸به شماره شاسی ۰۰۸۱۸۰۰۹۴۵ به نام نیره حاجی عمو مفقود واز درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۴پ
برگ سبز خودرو پژو ۲۰۶SDمدل ۱۳۸۶ به رنگ بژ- متالیک به شماره پلاک ۸۳۳ص ۵۷ ایران ۱۲ به شماره موتور ۱۳۳۸۶۰۰۳۱۵۵ و به شماره شاسی ۸۹۱۶۹۹۵به نام علیرضا سلیمانی مفقود و از درجه اعتبار ساقط است.

آگهی مفقودی ۱۴۰۴۱۴۸۵۲پ
برگ سبز سواری پژو ۲۰۶TU۵ به شماره پلاک ۵۸ ه ۸۸۸ ایران۳۲و شماره موتور۱۶۳B۰۲۹۱۲۷۸و شماره شاسی NAAP۱۳FE۲GJ۸۹۷۱۹۰ بنام امیر محمد ارحمی سیاه لاخی مفقود و از درجه اعتبار ساقط میباشد.